Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIII. – Wydana i rozesłana dnia 5 czerwca 1880.

54.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 14 maja 1880,

podające do wiadomości zatwierdzoną najwyżej uchwałę synodów ogólnych ewangielickich wyznania augsburskiego i helweckiego a tyczącą się kompletu na zgromadzeniach kościelnych w gminach ewangielickich.

Jego c. i k. Apostolska Mość, najwyższem postanowieniem z d. 3 maja b. r., raczył najmiłościwiej w myśl §fu 9go Najwyższego Patentu z d. 8 kwietnia 1861 (Dz. u. p. Nr. 41) i §fu 137go ustawy kościelnej ewangielickiej z d. 6 stycznia 1866 (Dz. u. p. Nr. 15) udzielić monarszego zatwierdzenia następującym postanowieniom dodatkowym do §fu 53, 1 i 2 ustawy kościelnej ewangielickiej, tyczącym się kompletu na zgromadzeniach kościelnych w gminach ewangielickich a uchwalonym przez synody ogólne ewangielickie wyznania augsburskiego i hel weckiego.

"Gdyby na zgromadzenie, stosownie do przepisów zwołane, nie przybyło tylu członków, ilu do kompletu potrzeba, zwołane być może nowe zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, na którem bezwzględna większość obecnych

ma prawo wydawania uchwał stanowczych.

Atoli zwołując takie zgromadzenie, wyraźnie nadmienić należy o tej okoliczności."

Conrad-Eybesfeld r. w.

55.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 20 maja 1880,

o upoważnieniu królewsko-węgierskiej komory głównej w Sybinie do postępowania wywozowego z piwem.

Królewsko-węgierskie ministerstwo skarbu upoważniło królewsko-węgierską komorę główną w Sybinie do postępowania wywozowego z piwem, wysyłanem za linią cłową za zwrotem podatku konsumcyjnego.

Kriegs Au r. w.

Ustawa z dnia 25 maja 1880,

o ułatwieniach i ulgach dla kolei miejscowych.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowie co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, ażeby nadając koncesye na nowe koleje miejscowe (drugorzedne, wicynalne itp.) nietylko czynił wszelkie możliwe ulatwienia, co się tyczy robót przygotowawczych, budowy i urządzenia, lecz aby także, co się tyczy ruchu, odstępował od ostrożności przepisanych w Porządku ruchu z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852) i odnośnych przepisach dodatkowych o tyle, o ile według zdania ministerstwa handlu da się to zrobić ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, mianowicie zaś ze względu na ustanowioną mniejszą chyżość pociągów.

Artykuł II.

Również upoważnia się Rzad, ażeby przedsiębiorstwa kolei miejscowych uwalniał od ustanowionego w §. 68 Porządku ruchu kolei a względnie w §. 10, lit. f) ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) obowiązku przewożenia poczty, jakoteż od opartego na §. 89 Porządku ruchu kolei obowiązku wynagradzania nadwyżki kosztów, wynikającej z nadzoru policyjnego i skarbowego, tudzież od obowiązku wystawienia i utrzymywania bezpłatnie lokali urzędowych.

Artykuł III.

Podobne ułatwienia (artykuł I i II), tyczące się urządzenia, budowy i ruchu, poczynione być mogą podług uznania ministerstwa handlu także kolejom już istniejącym, jeżeli na nich, lub na niektórych ich odnogach lub liniach łączących, zaprowadzony jest ruch miejscowy z zmniejszoną chyżością pociągów.

Artykuł IV.

Upoważnia się Rzad, ażeby ustanawiając taryfy koncesyjne dla kolei miejscowych, odstępował od przepisów ustawy z dnia 15 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64) o taryfach najwyższych przewozu osób kolejami żelaznemi.

Artykuł V.

Chyżość pociągów kolei miejscowych ustanawiać ma zawsze Rząd, stosownie do właściwości każdego z osobna przypadku.

Wszelkie przepisy ustawowe, tyczące się oznaczonego cyfrą ograniczenia chyżości pociągów na pewnych kolejach miejscowych, tracą moc obowiązującą.

Artykuł VI.

Pozwala się używania gościńców do założenia kolei miejscowych, o ile ruch kolei nie będzie zagrażał bezpieczeństwu obrotu na gościńcu.

O możności używania gościńca orzekać i warunki tego ustanawiać ma zarząd drogowy w porozumieniu z Władzami nadzorczemi kolei żelaznych.

Oprócz poddania się obowiazkom wynikającym z zaprowadzenia myta za

używanie gościńca nie trzeba płacić osobnego wynagrodzenia.

Koszta utrzymania podług przepisów części używanej gościńca, jakoteż nadwyżka kosztów utzymania gościńca, którą pomienione używanie za sobą pociągnie i koszta zarządzenia środków szczególnych, mających na celu zapobiezenie przerwom lub niebezpieczeństwom w obrocie na gościńcu, cieżą na przedsiębiorstwie kolei miejscowych.

Inne drogi publiczne mogą być użyte do założenia kolei miejscowych za

zezwoleniem osób obowiązanych do ich utrzymywania.

Artykuł VII.

Umowy, wpisy hipoteczne, podania i wszelkie dokumenty, które warunkowo, na wypadek przyjścia do skutku projektowanej kolei miejscowej, zapewniają na rzecz tejże kolei odstąpienie gruntu, nadanie praw rzeczowych, dostarczenie materyałów do budowy i ruchu, wniesienie gotówki z przyjęciem lub bez przyjęcia akcyj, tudzież wszelkie inne wkładki jakiegobądź rodzaju i dokumenty, które przepisują warunki używania dróg publicznych, lub tyczą się przyjęcia obowiązku gwarancyi, wolne są od opłat i stępli.

Artykuł VIII.

Ulgi, które Rząd czynić może, gdy koncesya na koleje miejscowe ma być nadana, są następujące:

- a) uwolnienie od stępli i oplat wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i wszelkich innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału, zabezpieczenia odsetków od kapitału i zabezpieczenia ruchu aż do otwarcia ruchu, jakoteż wszelkich tych, które tyczą się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei, aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisyi akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa, tudzież kwitów tymczasowych i zahipotekowania obligacyj z prawem pierwszeństwa, jakoteż uwolnienie od opłaty za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie dokumentu koncesyi, od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłat stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego podatku, któryby w przyszłości na mocy nowych ustaw został zaprowadzony, na lat trzydzieści od dnia nadania koncesyi.

O ile niektórym kolejom miejscowym poczynić może Rząd jeszcze inne dogodności finansowe, we względzie udzielenia zasilku z funduszów państwa lub w inny sposób, postanowi się o tem w każdym szczególnym przypadku osobną ustawą.

Artykuł IX.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia a traci ją od dnia 31 marca 1882.

Artykuł X.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi handlu, Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

Schönbrunn, dnia 25 maja 1880.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Korb r. w.

Kriegs Au r. w.

57.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 29 maja 1880,

którem z częściową zmianą rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879 (Dz. u. p. Nr. 19), zaprowadzają się ułatwienia co do sporządzania projektów kolei miejscowych i dowozowych i co do postępowania komisyj z temi projektami.

I. Koleje miejscowe.

§. 1.

Czy kolej projektowana uważana być ma za miejscowa, o ile ustawa w tej mierze nie decyduje, orzekać będzie ministerstwo handlu w porozumieniu z innemi interesowanemi ministerstwami, udzielając pozwolenie do wykonania robót przygotowawczych technicznych.

Pozwolenie to dawane bedzie na przeciag najwiecej jednego roku.

Celem przedłużenia udzielonego pozwolenia, dokumentów wymienionych w §. 1 rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879 (Dz. u. p. Nr. 19) nie trzeba przedstawiać, w tym przypadku, gdy można udowodnić, że roboty techniczne przygotowawcze rozpoczęły się rzeczywiście lub że zaszła przeszkoda tego nie dozwalająca.

§. 2.

Do kolei miejscowych mniejszego znaczenia i mniejszej długości, gdy wybór szlaku, jakoteż położenie i ilość stacyj, zasadza się na stosunkach miejscowych i stosunkach gruntu, albo gdy wybór szlaku, jakoteż ilość i położenie stacyj, zależy od przyzwolenia interesowanych, stosowane będzie postępowanie uproszczone (§§. 3—5).

§. 3.

Razem z prośbą o koncesyą przedstawić można ministerstwu handlu odrazu projekt szczegółowy.

Z załączek przepisanych w §. 14 rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879,

można:

a) plan sytuacyjny a względnie wykupu gruntów (l. 2) ograniczyć do skali

katastralnej 1:2880;

b) zbioru ważniejszych profilów poprzecznych (l. 4) nie przedstawić a natomiast przedstawić profile poprzeczne gościńców, których kolej ma używać, zdjęte w miejscach, gdzie się szerokość gościńca zmienia, lub gdzie są wezizny;

c) nie przedstawiać planu wykupu gruntów (l. 2), jakoteż wykazów ll. 8 i 9, o ile i dopóki korzystanie z prawa wywłaszczenia nie jest zamierzone.

§. 4.

Jeżeli ministerstwo handlu uzna projektowana kolej miejscowa za użyteczna dla ogółu, zarządzić może obchód administracyjny na zasadzie przedstawionego

projektu szczegółowego.

Odbywa się on podług przepisu §. 6 ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i podług przepisów §§. 14 i n. rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879 z ograniczeniem odpowiedniem w tym razie, gdy odpada ustanowienie przedmiotu i rozciągłości wywłaszczenia (§. 3, c).

Sprawe szlaku i stacyj załatwić należy przed wszystkiemi innemi.

Jeżeli się okaże, iż do tego potrzebne będą znaczne zmiany projektu, wstrzymać się należy aż do ich wykonania z rozstrzygnięciem watpliwości szczegółowych stąd wynikających a według okoliczności przerwać obchód aż do decyzyi co do pytań wstępnych.

§. 5.

Celem wyjednania najwyższej koncesyi, rezultat obchodu administracyjnego przedstawić należy ministerstwu handlu na zasadzie §. 5 ustawy o koncesyach.

Władza administracyjna krajowa wstrzymać ma wydanie orzeczeń wywła-

szczających aż do udzielenia najwyższej koncesyi.

Pozwolenie na budowe, wydać się mające stósownie do przepisów §§. 19 i n. rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879, nabywa mocy dopiero po udzieleniu najwyższej koncesyi.

§. 6.

O ile kolej miejscowa według zdania ministerstwa handlu nie posiada warunków potrzebnych do zastosowania postępowania uproszczonego (§. 2) lub o ile na zastosowanie tego postępowania nie pozwala szczególne żądanie ubiegającego się o koncesyą, odbędzie się rewizya szlaku, z którą połączona być może komisya stacyjna, w tym przypadku, jeżeli nie ma waryantów szlaku ustanowić się mającego, któreby wymagały zmiany zakładów stacyjnych.

§. 7.

Z części składowych projektu generalnego, które na zasadzie §. 2 rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879 ministerstwu handlu przedstawiane być powinny, odpadają:

a) profil podłużny generalny (l. 3), przypuszczając, że długość kolei nie wy-

nosi więcej nad 30 km.;

b) zbiór profilów poprzecznych (l. 5), które w razie, jeżeli gościńce mają być pod kolej użyte, zastąpi i mają profile gościńca, wzmiankowane w §. 3 lit. b) niniejszego rozporządzenia.

Do projektu dołączyć należy tyle kopij karty szczegółowej (skala 1:75.000) lub w braku tejże, karty generalnej i wyciągu sprawozdania technicznego, objaśniającego proponowany szlak, stacye i drogi do nich prowadzące, ile okręgów Władz administracyjnych powiatowych przecinać ma projektowana kolej miejscowa.

O ile jest to potrzebne do zbadania projektu, pozostawia się Inspekcyi ogólnej kolei austryackich, zażądać do przejrzenia profilów poprzecznych (na skalę 1:200) tych miejsc, gdzie zachodzą trudności, a jeżeli profil podłużny był wy-

prowadzony z planu ze znamionami inwelacyjnemi lub obwodnicami poziomemi, także i tych ostatnich.

§. 8.

Jeżeli żąda się połączenia komisyi do stacyi z rewizyą szlaku, dołączyć należy do projektu generalnego plany sytuacyjne stacyj i przystanków (§. 8 l. 3 rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879).

§. 9.

Zresztą komisya do rewizyi szlaku i komisya do stacyj, którym pozostawia się zadania w §. 3 i 10 powyższego rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879 wzmiankowane, trzymać się mają zamiast dotychczasowych, następujących przepisów (§§. 10—15).

§. 10.

Ministerstwo handlu, znalaziszy projekt odpowiednim, zarządza za pośrednictwem Władzy administracyjnej krajowej, aby komisya wykonala z nim czynność urzędowa a jednocześnie kopie, wzmiankowane w ustępie §fu 7go, posyła wprost Władzom administracyjnym powiatowym, celem wystawienia ich na widok publiczny.

Czynność urzędowa komisyi odbyć się może na szlaku lub w miejscu odpowiedniem niedaleko tegoż i skończyć się powinna najpóźniej w przeciągu czte-

rech tygodni od nadejscia polecenia do Namiestnictwa.

§. 11.

Komisya składa się z reprezentanta Władzy administracyjnej krajowej, który przewodniczy komisyi, z reprezentanta ministerstwa wspólnego wojny, jeżeli się wydelegowania go nie zrzekło, z reprezentanta c. k. Inspekcyi ogólnej kolei austryackich i z reprezentanta Władzy administracyjnej powiatowej odnośnego powiatu. Jeżeli szlak przechodzi przez obręb fortyfikacyjny, pozostawia się ministerstwu wspólnemu wojny wydelegowanie osobnego reprezentanta do tego obrębu.

Władzy krajowej zostawia się do woli przydanie komisyi na asesora, w każdym z osobna przypadku urzędnika technicznego, obznajmionego ze stosunkami

miejscowemi.

Zostawia się także do woli Wydziałowi sejmowemu, Izbom handlowym, jakoteż według okoliczności Władzy górniczej, tudzież innym interesowanym Władzom i korporacyom, jak niemniej Zarzadom tych kolei istniejacych, z któremi łaczy się projektowana kolej miejscowa, uczestniczenie w rozprawach komisyi, o ile sprawy, które je obchodza, nie zostały już załatwione droga pisemna.

Do komisyi przyzwać należy ubiegającego się o koncesya lub jego zastępce. Każdemu interesowanemu wolno stanać przed komisya i przedstawić jej ustnie lub pisemnie swoje zarzuty lub uwagi, tyczące się kierunku kolei i zakładów stacyjnych, jakoteż interesów i praw nabytych przez istniejące zakłady przewozowe.

§. 12.

Przewodniczacy komisyi wyznacza w terminie, w §. 10 wzmiankowanym, dzień i miejsce rozpoczęcia się rozprawy komisyjnej i uwiadomić ma o tem wzmiankowanych w ustępie 1 i 3 §. 11 reprezentantów, Władze i korporacye,

ubiegającego się o koncesyą, tudzież Władze administracyjne powiatowe, których okregi projektowana kolej miejscowa przecinać będzie, jakoteż zarządzić ma jednocześnie, aby w urzędowej gazecie krajowej zamieszczono ogłoszenie o naradach komisyi, które dla interesowanych, szczegółowo nie uwiadomionych, służyć ma za zaproszenie.

§. 13.

Władze administracyjne powiatowe zarządzić mają zaraz po nadejściu dokumentów wzmiankowanych w ustępie 2 §. 7 wystawienie ich i uwiadomienie o tem gmin, które projektowana kolej miejscowa przecina, tudzież w przeciągu 24 godzin od nadejścia uwiadomienia od przewodniczącego komisyi (§. 12), oznajmić gminom, gdzie i kiedy rozpocznie się komisya, z tem dołożeniem, że każdemu interesowanemu wolno przedstawić komisyi ustnie lub na piśmie swoje zarzuty lub uwagi.

Zwierzchności gmin obowiązane są ogłosić to niezwłocznie sposobem

w miejscu używanym.

§. 14.

Według uznania przewodniczącego komisyi, członkowie onejże oglądać mogą szlak i zakłady stacyjne na miejscu i tamże odbierać protokolarnie oświadczenia interesowanych.

Spisać należy protokół wyniku komisyi, który podpisać maja przewodni-

czący, obecni członkowie i sekretarz komisyi.

Przewodniczący komisyi przedstawić ma ministerstwu handlu protokół komisyi w przeciągu 8 dni od zamknięcia rozpraw tejże komisyi.

§. 15.

Na zasadzie protokołu komisyi, ministerstwo handlu decyduje co do użycia szlaku pod budowe kolei miejscowej, jakoteż — z zastrzeżeniem wydania później stanowczej decyzyi na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne — podaje warunki, pod któremi koncesya uzyskana być może.

§. 16.

Gdy się odbywa obchód administracyjny, chociaż nie zachodzą okoliczności potrzebne do zastosowania postępowania uproszczonego (§§. 3—5), ułatwienia wzmiankowane w §. 3 i 4 rozporządzenia niniejszego mają być stosowane.

§. 17.

Zarządzając obchód administracyjny, ministerstwo handlu w przypadkach, które uzna za pilne, upoważnić może Władze administracyjną krajową, aby orzeczenie w ustępie 2 §. 17 ustawy o wywłaszczeniu z dnia 18 lutego 1878 (Dz. u. p. Nr. 30), jakoteż w ust. 3 §. 17 i w §. 20 rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879 ministerstwu handlu zastrzeżone, wydawała w tym przypadku, gdy wniosek komisyi uchwalony został jednogłośnie.

§. 18.

Wszelkie czynności urzędowe, tyczące się projektowanych kolei miejscowych, wykonywać należy jak można najspieszniej.

§. 19.

Z dokumentów, które według §. 30 rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879 maja być przedstawione, odpada profil podłużny generalny (l. 1).

II. Koleje dowozowe.

§. 20.

Uchylają się §§. 36-38 rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879.

§. 21.

Pozwolenie na budowe, które według §. 3 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1 listopada 1859 (Dz. u. p. Nr. 200) wydawać ma ministerstwo handlu w porozumieniu z ministerstwem rolnictwa, potrzebne jest tylko dla tych kolei żelaznych prowadzących z kopalni, które mają tor tej samej szerokości co koleje publiczne i łączą się z niemi w ten sposób, że przechodzenie wozów jest możebne.

Co się tyczy wszelkich innych kolei, prowadzących z kopalni, których uście leży na gruncie kolei publicznych, pozwolenia ministerstwa handlu wymagają tylko budowy, mające na celu zmiany (§. 18 rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879), potrzebne z powodu doprowadzenia kolei kopalnianej do kolei publicznej.

§. 22.

Inspekcya ogólna kolei żelaznych austryackich wydawać będzie pozwolenie na użytkowanie tylko dla tych kolei prowadzących z kopalń, które wzmiankowane są w ust. 1 §. 21.

Gdy na jakichkolwiek kolejach nadziemnych, prowadzacych z kopalń, zaprowadzony być ma ruch parowozów, będzie to zadaniem Władzy administracyjnej krajowej sprawdzić wykonanie przepisanych środkow ostrożności przed otwarciem ruchu parowozów i jeżeli je wykonano odpowiednio, pozwolić na otwarcie ruchu, po zasiągnięciu opinii Inspekcyi ogólnej kolei austryackich.

§. 23.

Do kolei, któremi przewożone być mają płody leśne, o ile w sposobie ich budowy zachodzą okoliczności wzmiankowane w §. 21, stosowane beda przepisy §§. 21 i 22.

§. 24.

Do kolei dowozowych, które (czy to w myśl §§. 21—23 niniejszego rozporządzenia, czy też w skutek szczególnych przepisów) wymagają pozwolenia na budowę od ministerstwa handlu, stosować należy przepis §. 18 rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879, tyczący się przebudowków lub dobudowków na kolei publicznej, którą się buduje lub która już jest w ruchu.

Pozwolenie na otwarcie kolei dowozowej lub na użytkowanie niektórych części tejże, wydawane będzie jak dla budowli rozszerzonych na kolejach już

w ruchu bedacych (§. 32 rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1879).

§. 25.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z ustawą o ułatwieniach i ulgach dla kolei miejscowych.

Korb r. w.